

XXXII. OTDK Testnevelés- és Sporttudományi Szekció

A fiatalok sportaktivitása és a lovaglás, mint a mindennapos
testnevelés egyik lehetősége.

Bevezetés

Az általam választott és feldolgozni kívánt téma a lovassportok, illetve maga a lovaglás jelenlegi helyzete Magyarországon, továbbá e sport integrálhatósága az iskolai testnevelés, azon belül is a mindennapos testnevelés körébe. Ez a téma több szempontból is foglalkoztat.

Úgy tartják, hogy a Magyar nép lovas nemzet. Ennek alapja számos feljegyzés őseinkről, akik lóháton hódították meg a Kárpát-medencét, keltek át a Vereckei hágón, és telepedtek le a mai Magyarország ősen megalapítva saját államukat. Magyarországon a lovas élet sajnálatos módon nem éli éppen virágkorát. Számos őshonos magyar lófajttal rendelkezve sem érünk fel a nemzetközi szintű versenyekhez mért megfelelő lóállománnyal. Hazánkban napjainkban rengeteg lovarda várja a lovagolni vágyókat és a lovardák mellett számos kisebb, nem lovardai minőségben működő hellyel találkozhatunk. Itt szakképzett oktatók egyénre szabott módon vezetik be a lovagolni vágyókat e sport rejtelmeibe. A lovaglás, amit sokáig csak az elit rétegek igen drága sportjának tartottak, manapság kezd kézenfekvőbbé, elérhetőbbé válni. Mai társadalmunkban új értelmet nyer a lóhoz szoktatás folyamata. Természetesen ezt is, mint sok más tényezőt lovardája, még inkább lovasoktatója válogatja. A lóhoz szoktatás manapság különös figyelmet igényel, hiszen a mindennapi életünknek már nem szerves része a ló. A lóhoz szoktatás az a folyamat, melynek lépcsőit nem árt, ha szem előtt tartjuk. A gyermeknek első lovardai látogatásán meg kell tapasztalnia, hogy a lóval minden esetben foglalkozni kell. Meg kell tanulnia fontos alapszabályokat, mint például, hogy hogyan közelítünk meg egy lovat, hogyan ápoljuk a különböző testtájait stb. Fontos, hogy kortól függően folyamatosan avassuk be a gyermeket a balesetvédelmi szabályokba is.

A mozgás fontosságával a mai rohanó világunkban nem foglalkozhatunk eleget, hiszen az emberek napirendje nagyon kötött, és sem a gyermekek, sem a felnőttek nem fektetnek kellő hangsúlyt a rendszeres testmozgásra. Ez a jelenség sajnálatos módon egyre jellemzőbb a magyarországi lakosság körében is. A mozgásszegény életmódhoz elkerülhetetlenül társulnak még különböző negatív következmények is, mint például a rendszertelen, egészségtelen táplálkozás, illetve a túlsúly és az elhízás. A 2012. szeptember 1-jétől bevezetésre kerülő új Köznevelési törvény hivatott a Magyarországon élők egészségi állapotának rohamos romlását kezelni. Talán a leghatékonyabban a kisebb korosztálytól kezdve történhetnek változások, ennek fényében állították össze a törvényt, mely heti 5 kötelező testnevelés órát ír elő, első és ötödik osztálytól felmenő rendszerben. Ebből legfeljebb

heti 2 óra váltható kiiskolai sportkörben való sportolással, vagy versenyszerű sporttevékenységgel, melynek alátámasztásához igazolt egyesületi tagság, vagy amatőr sportolói szerződés szükségeltetik. A 2 kiváltható óra egyik felhasználási lehetősége lehetne a lovaglás, létjogosultságot adva ezzel a sportág iskolai keretek közé való bevezetésének.

A lovakkal és a lovaglással 7 éves koromban ismerkedtem meg. A lovardai kereteken belül való lovaglásra egy évvel később, 8 éves koromban került először sor. Fontosnak tartom, hogy a gyermekek minél hamarabb érintkezhessenek lóval, hiszen már ebben a korban figyelemreméltó változások jelentkeznek a személyiségfejlődésben. A lovaglás ugyanis nem csak magából a lovaglásból áll, hanem a lóval való foglalkozásból is. Ezáltal a felelősségérzet, a pontosság, a precizitás, a figyelmesség nagymértékben fejlődik, amely tulajdonságok kihatással lesznek a gyermek további életére. A lóval való kapcsolat jóval több, pusztán sportnál. Az embernek nem sporteszköze, hanem sporttársa a ló, akiért felelősséggel tartozik a lovaglás előtt, közben és után is. Az első ló, akitől a legtöbbet tanul a lovas, mindig meghatározó szerepet fog játszani a lovas karrierjében. Az első lóraüléstől kezdve, az első vágtnál át az első ugrásig mind-mind mérföldkövekként állnak a kezdő, majd később haladó lovas életében.

Úgy döntöttem, a lovaglás mellett, magam szeretnék gondoskodni arról, hogy ezt az élményt másoknak is lehetőségük legyen meg tapasztalni. Ez a mozgatórugója annak, hogy már 6 éve foglalkozom oktatással. Főleg gyermekek lovagoltatásával (más néven iskolalovagoltatással) foglalkozom, de az utóbbi években látványos emelkedést mutat a felnőttek száma az edzéseimen részt vevők körében. Fontosnak tartom ugyanakkor azt, hogy a lovasaim korukhoz és felkészültségükhöz mértén lehetőséget kapjanak versenyszintű megmérettetésekre is.

Véleményem szerint a lovaglásnak és alapvetően a lovassportoknak helye van a gyermekek életében, és ennek megvalósításában nagy segítséget jelent a lovaglás iskolai kereteken belül való népszerűsítése. Nem elhanyagolható módon szólni kell a különféle hátrányos helyzetben lévő, esetlegesen a fogyatékkal élő gyermekekről, akiknél nem csupán a lovaglás sportértékét kell figyelembe vennünk, hanem annak számos jótékony hatását is. Az állatasszisztált terápia számtalan területen hasznosítható, segíthet a tanulási, a családi problémák leküzdésében, megszabadíthat a lelki terhektől, és nem utolsósorban segít a fejlődési rendellenességgel élők és a mozgáskorlátozottak fejlődésében. A ló és a lovaglás hatásainak tudatos, tervszerű, kontrollált felhasználása a megelőzés, a gyógyítás, a fejlesztés

és a nevelés céljából a sérültek, a fogyatékkal élők, illetve egészségükben veszélyeztetettek életminőségének javítására igen alkalmas.

Célkitűzések:

A célkitűzésünk fő feladata a lovaglás bevezetésének lehetősége az általános iskolai testnevelés keretein belül, ennek létjogosultsága és az igények és lehetőségek felmérése, vizsgálata. A megkérdezett fiatalok egészségmagatartása és sportolási szokásának felmérése nemek és lakhely szerint. A kutatásunk során arra is kerestük a választ, hogy a lovagolni járó diákok, illetve a lovardákban megforduló fiatalok, hogyan viszonyulnak e sportág iskolai keretek közé történő bevezetéséhez. Kutatásunkban helyet kapott továbbá a lovagláshoz kapcsolódó félelmek és attitűdök vizsgálata is.

Hipotézisek:

1. Feltételezésünk szerint a falun vagy vidéken élő fiatalok egészségi állapota jobb, mint a városban élőknek.
2. Véleményünk szerint a falun élő fiatalok nagyobb arányban szeretnék a lovaglás bevezetését az iskolai testnevelés keretein belül.
3. Feltételezésünk szerint a lovaglás a lányok körében népszerűbb sport, mint a fiúkban.
4. Véleményünk szerint a felmerülő költségek gátat szabhatnak az iskolai keretek között történő lovaglásnak.
5. Feltételezésünk szerint, az általános iskoláskorú gyermekek körében, a mindennapos testnevelés keretein belül, van igény a lovassportra.

Anyag és módszer

A kutatást 2014 év elején kezdtem el, mely egy keresztmetszeti vizsgálatot foglal magába. A kérdőíveim eljutottak az ország különböző pontjaira, úgymint Szolnok, Zagyvarékas, Kunszentmárton, Ballószög, Hódmezővásárhely, Szeged, Újszentiván, Gyálarét, Mezőhegyes helységeibe. E városok, falvak lovardáit járva kerestem fel a lovasokat, akik közül mindenki hozzájárult válaszaival anonim módon történő felhasználásához. Kiskorúak esetében pedig írásos szülői engedéllyel került sor a kérdőív kitöltésére. A kérdőív kitöltése önkéntes volt. A kérdőívet összesen 108 gyermek és fiatal töltötte ki. Közülük 36 volt fiú és 72 lány. Életkorukat tekintve a válaszadók 10 és 16 év közötti gyermekek és fiatalok voltak. Anyaggyűjtés céljából kérdőívet készítettem, mely nem validált, ezért előzetes vizsgálatok alapján készítettem el. A kérdőív összesen 32 kérdésből állt, melyben találhatunk nyitott és zárt kérdéseket egyaránt. A kérdőív átfogó jellegű, tartalmaz demográfiai adatokra, egészségi állapotra, sportaktivitásra, és külön csak a lovaglással foglalkozó és a lovaglási szokásokra vonatkozó kérdéseket is. A válaszokat IBM SPSS Statistic, Version 20-programmal digitalizáltam és dolgoztam fel. Az eredményeket százalékos eloszlás alapján értékeltem, majd táblázatokban illetve diagramokban ábrázoltam.

Eredmények

A kérdőívet összesen 108 gyermek és fiatal töltötte ki. Közülük 36 volt fiú és 72 lány. Életkorukat tekintve a válaszadók 10 és 16 év közöttiek voltak. A kérdőívet kitöltők 75%-a sportolónak tartja magát, akik közül 24,1% fiú, 50,9% lány. A megkérdezettek 25%-a nem tartja magát sportolónak. Közülük 9,3% fiú, és 15,7% lány. Jól látható, hogy a válaszadó fiúk és lányok több mint fele sportolónak tartja magát, ami igen biztató a kutatásom témáját tekintve. Az általam megkérdezettek 37%-a az elmúlt egy évben részt vett sportorvosi vizsgálaton. Közülük 15,7% volt fiú, és 21,3% lány. A kérdőívet kitöltők 63%-a nem járt sportorvosi vizsgálaton az elmúlt egy évben. Ebből 17,6% fiú, 45,4% pedig lány volt. Érdekes módon, a sportorvosi vizsgálaton való csekély részvételi arány nem arányos azzal, hogy a válaszadók 75%-a vallotta magát sportolónak.

1. ábra:

Látható, hogy a megkérdezettek döntő többsége, 43,5%-uk kiválónak és jónak értékeli sportaktivitását, ezzel szemben a válaszadók mindössze 7,4%-a értékeli rosszra. A megkérdezettek 33,3%-a fiú volt. Közülük 5,6% rossznak, 8,3% közepesnek, 7,4% jónak, míg 12% kiválónak gondolta sportaktivitását. A válaszadók 66,7%-a lány volt, akik saját bevallásuk szerint 1,9%-ban rossznak, 22,2%-ban közepesnek, 36,1%-ban jónak és 6,5%-ban kiválónak értékelik sportaktivitásukat.

2. ábra:

Összességében elmondható, hogy a kérdőívet kitöltők jelentős része, 77,8%-a saját bevallása szerint jónak gondolja egészségi állapotát. Látható, hogy, míg a fiúk közül senki sem gondolta rossznak egészségi állapotát, addig a lányok közül kiválóra nem értékelte senki. A fiúk közül 7,4% közepesnek, 18,5% jónak, míg 7,4% kiválónak vélte egészségi állapotát. A lány válaszadók 3,7%-a rosszra, szintén 3,7%-a közepesre, míg 59,3%-a jóra értékelte egészségi állapotát.

Arra is kíváncsiak voltunk, hogy az egészségi állapot megítélésénél egyéb egészségmagatartási tényezők hogyan jelentkeznek. A megkérdezett fiatalok 11,1%-a dohányzik alkalmanként, közülük 4,6% fiú és 6,5% lány. A válaszadók 18,5%-a napi szinten dohányzik. Ebből 5,6% fiú, míg 13% lány. A kérdőívet kitöltők szerencsére legmagasabb arányban, 70,4%-ban nem dohányoznak. Ebből a nemdohányzó fiúk aránya 23,1%, a nemdohányzó lányoké pedig 47,2%. Jól látható, hogy a lányoknak és a fiúknak is több mint fele a nemdohányzók táborát erősíti. A válaszadók 59,3%-a fogyaszt alkalmanként alkoholt,

ebből 17,6% fiú, és 41,7% lány. A megkérdezettek 11,1%-a heti egy-két alkalommal fogyaszt alkoholt. Közülük 4,6% fiú, és 6,5% lány. Az alkoholt soha nem fogyasztó fiúk és lányok együttes aránya 29,6%. Ebből a fiúk 11,1%-ban, a lányok pedig 18,5%-ban vannak jelen. Megállapítható, hogy az általam felmért fiatalok legjelentősebb hányada, alkalmanként fogyaszt alkoholt, míg a legkevesebben azok vannak, akik heti gyakorisággal nyúlnak a „pohárhoz”. A válaszadók csak igen csekély részénél, 7,4%-nál áll fenn valamilyen, hosszabb ideje tartó, krónikus betegség. A krónikus betegségekben szenvedők fele mégis jóra, másik fele pedig kiválóra értékeli sportaktivitását. Tehát a megkérdezettek 92,6%-ánál nem áll fenn semmilyen hosszabb ideje tartó betegség. Közülük 7,4% rossznak, 30,6% közepesnek, 39,8% jónak, míg 14,8%-uk kiválónak találja sportaktivitását.

3. ábra:

Az egészségi állapot önértékelésének és a sportaktivitásának kapcsolatát vizsgálva, arra következtethetünk, hogy kérdőívet kitöltők 7,4%-a értékelte rosszra sportaktivitását, akik közül mégis mindenki jónak gondolta egészségi állapotát. A megkérdezettek 30,6%-a közepesnek véli sportaktivitását. Közülük 3,7% rosszra, szintén 3,7% közepesre, 19,4% jóra, míg 3,7% kiválóra értékelte egészségi állapotát. A válaszadók 43,5%-a gondolja jónak sportaktivitását, akiknek 7,4%-a közepesre, míg 36,1%-a jóra, értékelte egészségi állapotát. A kutatásomban résztvevők 18,5%-a látja kiválónak sportaktivitását. Ebből 14,8% jóra, míg 3,7% kiválóra értékeli egészségi állapotát. Összességében megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltők jelentős része, összesen 74,1%-a saját bevallása szerint közepesre, illetve jóra értékeli sportaktivitását.

4. ábra:

A lakhely és az egészségi állapot kapcsolatánál, a kérdőívet kitöltők 25,9%-a él lakásban a városban. Közülük 22,2% jónak, míg 3,7% kiválónak értékelte egészségi állapotát. A megkérdezettek 40,7%-a lakik kertes házban, a városban, akik közül 3,7% rossznak, szintén 3,7% közepesnek, 29,6% jónak, míg 3,7% kiválónak vallja egészségi állapotát. A válaszadók 29,6%-a él falun. A falusiak 7,4%-a közepesre, míg 22,2%-a jóra értékeli egészségi állapotát. A kutatásomban résztvevők 3,7%-a lakik tanyán. A tanyán élők mindegyike jónak találja egészségi állapotát. Összességében megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltők legnagyobb része, függetlenül a lakóhelyüktől jónak értékelte egészségi állapotát.

A városban, lakásban élők 5,6%-a heti egyszer, szintén 5,6%-a hetente kétszer, 14,8%-a heti négy alkalommal sportol. A kertes házban, a városban lakók közül 6,5% heti egyszer, 4,6% hetente kétszer, 11,1% heti három alkalommal, szintén 11,1% hetente négy alkalommal

végez testmozgást. A falun élők 3,7%-a heti egyszer, 7,4%-a heti két alkalommal, 11,1%-a hetente háromszor, míg 7,4%-a hetente négy alkalommal sportol. A kutatásomban résztvevők csak igen kis része, 3,7%-a él tanyán. A tanyán élők mindegyike végez testmozgást minden nap.

5. ábra:

A rendszeres testmozgás fontossága és az egészségi állapot önértékelése során a kérdőívet kitöltők 3,7%-a értékelte rossznak egészségi állapotát, közülük mindenki nagyon fontosnak véli, hogy rendszeresen sportoljon. A válaszadók 11,1%-a csupán közepesnek gondolja egészségi állapotát, ebből mindenki számára fontos a rendszeres testmozgás. Az általam felmért fiatalok 77,8%-a véli jónak egészségi állapotát, közülük 37% tartja nagyon fontosnak, míg 40,7% fontosnak a sportot. A kutatásomban részt vevő fiatalok csupán 7,4%-a érzi nagyon jónak egészségi állapotát, akik közül mindenki fontosnak tartja a rendszeres mozgást. Az általam megkérdezett fiatalok, gyermekek körében nem volt olyan, aki a testmozgást akár csak közepesen fontosnak ítélte volna. A megkérdezettek körében túlnyomó többségben, 77,8%-ban vannak azok, akik saját bevallásuk szerint jónak ítélik meg egészségi állapotukat.

6. ábra:

A lakhely és a sportaktivitás összefüggéseinél a megkérdezettek 25,9%-a él a városban lakásban, közülük 3,7% rosszra, szintén 3,7% közepesre, 11,1% jóra, 7,4% pedig kiválóra értékeli sportaktivitását. A kutatásban résztvevők 40,7%-a lakik kertes házban, a városban. A kertes házban élők 3,7%-a rossznak, 12%-a közepesnek, 13,9%-a jónak, míg 11,1%-a kiválónak találja sportaktivitását. A válaszadók 29,6%-a él falun. A falusiak 11,1%-a közepesre, míg 18,5%-a jóra értékeli sportaktivitását. A kérdőívet kitöltők 3,7%-a lakik tanyán. A tanyán élők mindegyike közepesnek véli sportaktivitását. Lakóhelytől függetlenül a válaszadók igen magas hányada, 74,1%-a gondolja közepesnek, vagy jónak sportaktivitását.

7. ábra:

Felméréseimből a fiatalok túlnyomó része, 63%-a azért választotta a lovaglást, mert szereti az állatokat. Közülük 15,7% fiú, és 47,2% lány. A válaszadók 33,3%-a szerint kihívást jelent egy akkora állattal együtt dolgozni, mind a ló. Az ezt a választ adó gyermekek és fiatalok közül 13,9% fiú, és 19,4% lány volt. A megkérdezettek egészen kis része, 3,7%-a jelölte meg válaszként, hogy azért választotta ezt a sportágat, mert le szeretné küzdeni a különböző félelmeit. Az ezt válaszolókat mindegyike fiú volt.

8. ábra:

Az általam megkérdezettek 22,2%-a kezdett el a szülei inspirálására lovagolni, ebből 7,4% fiú, 14,8% pedig lány volt. A válaszadók 25,9%-ának a szülőkön kívül más családtag ajánlotta a lovaglást, mint szabadidős tevékenységet. Közülük 9,3% fiú, 16,7%-a pedig lány volt. A kérdőívet kitöltők közül 14,8% a barátai hatására kezdett el lovagolni, ebből 8,3% fiú és 6,5% lány volt. A kutatásban résztvevők 3,7%-a, akiknek iskolatársai ajánlották a lovaglást, mint sporttevékenységet, mind fiú volt. A válaszadók közül legtöbben, 33,3%-ban saját ötlettől vezérelve választották a lovaglást sportáguknak. Közülük csak 4,6% a fiúk aránya, a lányoké pedig 28,7%.

9. ábra:

A következő kérdésnél kíváncsiak voltunk milyen költségesnek tartják a lovaglást a fiatalok. Válaszadók túlnyomó többsége, 44,4%-a szerint az autó- és motorsportok a legköltségesebb sportok. Az ezt válaszoló 21,3%-a fiú, míg 23,1%-a lány volt. A megkérdezettek 36,1%-a úgy gondolja, hogy a legköltségesebb sportok az extrém sportok. A kutatásom alapján az ezen a véleményen lévők 7,4%-a fiú, 28,7%-a lány volt. A lovaglást csak a kérdőívet kitöltők 12%-a sorolja a legköltségesebb sportok közé. Az ezt válaszoló körében 0,9% a fiúk, és 11,1% a lányok aránya. A kérdőívet kitöltők 7,4%-ban arra jutottak, hogy, egyéb, a kérdésben alternatívaként felsoroltakon kívüli sportágat tartanak a legköltségesebbnek. Az ezt a választ adók fele fiú, másik fele pedig lány volt.

10. ábra:

Arra is kíváncsiak voltunk, hogy milyen lovasbalesetek történtek meg a vizsgálatban résztvevőkkel. A válaszadók 19,4%-a esett már lóról lovardai kereteken belül, a lovaspályán. Az ezt válaszoló 10,2%-ban fiúk, 9,3%-ban lányok voltak. A kérdőívet kitöltők 3,7%-a esett már lóról nem lovardai kereteken belül, tereplovaglás alkalmával. A választ adó fiatalok mindegyike fiú volt. A kutatásban résztvevő fiatalok 1,9%-át harapta már meg valamilyen körülmények között ló. Ez a felmért fiatalok esetében csak a lányokkal esett meg. A megkérdezettek 4,6%-át taposta már meg ló. Közülük 1,9% fiú, míg 2,8% lány volt. Kutatásom alapján a fiatalok csupán 0,9%-ával történt meg, hogy lovuk ellenszegült volna az ugrás előtt. Ez a felmérésben részt vevők körében kivétel nélkül lányokkal történt meg. A megkérdezettek túlnyomó többségével, 54,6%-ával a felsoroltak közül több is megtörtént már. Az ezt a választ adók 4,6%-a volt fiú, míg 50%-a lány. A kérdőívet kitöltők között akadtak azonban olyan fiatalok is, 14,8%-ban, akikkel a kérdőív kitöltéséig még egyik felsorolt baleset

sem történt meg. Közülük 13% fiú, míg csak 1,9% volt lány. A válaszadó lányok 66,7%-ából 50%-kal több eset is megtörtént, ezzel szemben a megkérdezett fiúk 33,3%-ából ez csak 4,6%-ra igaz. Ez azzal magyarázható, hogy, mint az a nemek arányából is kiderül, a magyarországi fiatal lovasok tekintetében a lányok többen és többet lovagolnak a fiúknál, ezért történhetett kevesebb baleset a megkérdezett fiúkkal.

11. ábra:

Mitől félnek a fiatalok a lovaglás alkalmával? A megkérdezettek 5,6%-a fél attól, hogy leesik a lóról lovardai kereteken belül, a lovaspályán. Közülük 1,9% fiú és 3,7% lány. A válaszadók 3,7%-a tart attól, hogy verseny közben esik le a lóról. Az ezt válaszoló kivétel nélkül lányok voltak. A felmért fiatalok 18,5%-a leginkább attól fél, hogy valamilyen szituációban a lóval együtt esnek el. Közülük csak 1,9% fiú és 16,7% lány. A kutatásban részt vevők 13%-a attól tart legjobban, hogy a ló megrúgja. Az ezt válaszoló 1,9%-a fiú, 11,1%-a pedig lány. A megkérdezett fiatalok igen nagy része, 36,1%-a a felsoroltak közül többtől is tart lovaglás, vagy a lóval való foglalkozás közben. Közülük 22,2% fiú, míg 13,9% lány. Egészen magas azon fiatalok aránya, 23,1%, akik a felsorolt balesetek közül egyiktől sem félnek a lóval való foglalkozás, vagy munka közben. Az ezt a választ adók 5,6%-a volt fiú, 17,6%-a pedig lány.

12. ábra:

Az általam felmért fiatalok 74,1%-a örömmel fogadná, ha a lovaglást bevezetnék iskolai keretek közé is, akár, a mindennapos testnevelés egyik lehetőségeként. Az ezt válaszoló 25%-a volt fiú, 49,1%-a pedig lány. A kérdőívet kitöltők 25,9%-a azonban nem örülne a lovaglás iskolai kereteken belül való népszerűsítésének. Közülük 8,3% fiú, 17,6% pedig lány volt. Elmondható tehát, hogy a kérdőívet kitöltő fiúk 33,3%-ából 25% örülne, míg 8,3% nem örülne, a lányok 66,7%-ából pedig 49,1% fogadná örömmel, 17,6% pedig nem örülne az iskolai lovaglásnak.

13. ábra:

Kinek is ajánlanák a lovaglást? A kutatásban szereplő fiúk 52,8%-a a beteg gyermekeknek, 33,3%-uk a barátaiknak, 11,1%-uk iskolatársainak, míg 2,8%-uk mindenkinek ajánlaná a lovaglást, mint szabadidős tevékenységet. Az általam felmért lányok 34,7%-a a beteg gyermekeknek, 38,9%-uk a barátainak, míg 26,4%-uk mindenkinek ajánlaná a lovaglást. A válaszadó fiatalok túlnyomó többsége, 40,7%-a a beteg gyermekeknek, legkisebb részük pedig 3,7%-uk pedig az iskolatársaiknak javasolná a lovaglást, mint sporttevékenységet.

Érdekes, hogy amíg a fiúk legnagyobb része tanácsolná a lovaglást a beteg gyermekeknek, addig a lányok leginkább a barátaiknak, és csak azután a beteg gyermekeknek. A lányok közül senki sem ajánlja iskolatársainak a lovaglást, mint lehetőséget.

14. ábra

A megkérdezett fiúk csak 0,9%-a járna minden nap, 8,3%-uk 5-6 alkalommal egy héten, 11,1%-uk heti 3-4 alkalommal, 13%-uk pedig egyszer, kétszer menne egy héten lovagolni, ha nem járna költséggel. A lányok 32,4%-a minden nap, 13,9%-uk heti 5-6 alkalommal, 14,8%-uk háromszor, négyszer hetente, 5,6%-uk pedig heti 1-2 alkalommal venne lovaglóléckét, ha az nem járna anyagi ráfordítással. Összességében véve látható, hogy a válaszadók 33,3%-a minden nap, 22,2%-a 5-6 alkalommal, 25,9%-a háromszor-négyszer, 18,5%-a pedig egy-két alkalommal járna lovagolni egy héten, ha az ingyenes lenne.

15. ábra

A lakhely és a lovaglás gyakoriságának kapcsolatát vizsgálva, a kérdőívet kitöltők közül a városban, lakásban élők 7,4%-a minden nap, szintén 7,4%-a háromszor-négyszer, 11,1%-a egy-két alkalommal venne lovaglóléckét, ha az nem járna anyagi ráfordítással. A városban, kertés házban lakó válaszadók 11,1%-a minden nap, 14,8%-a ötször-hatszor, 11,1%-a három-négy alkalommal, míg 3,7%-a csak heti egy-két alkalommal járna lovagolni, ha az nem járna költséggel. A falun élő válaszadók 14,8%-a minden nap, 3,7%-a öt-hat alkalommal, 7,4%-a háromszor-négyszer, 3,7%-a pedig csak egy-két alkalommal venne részt lovaglórán, amennyiben az ingyenes lenne. A tanyán élő válaszadók 3,7% mindegyike azon a véleményen van, heti 5-6 alkalommal vennének lovaglóléckét, ha az nem járna anyagi ráfordítással. Összességében jól látható, hogy a megkérdezettek nagy része, 33,3%-a minden nap, míg csak igen csekély része, mindössze 18,5%-uk járna csak 1-2 alkalommal lovagolni, ha az ingyenes lenne.

16. ábra

Az általam megkérdezett fiúk közül 4,6% 5-10.000 Ft közötti összeget, 20,4%-uk 10-20.000 Ft-ot, 7,4%-uk 20-40.000 Ft-ot, és csak 0,9%-uk szánna lovaglásra több mint 40.000 Ft-ot, ha tehetné. A kérdőívet kitöltő lányok 10,2%-a 5-10.000 Ft között, 31,5%-uk 10-20.000 Ft között, 14,8%-uk 20-40.000 Ft-ot, 10,2%-uk pedig több mint 40.000 Ft-ot szánna a lovaglásra havonta, ha módjában állna. Látható, hogy a megkérdezettek legnagyobb arányban, 51,9%-

ban, 10-20.000 Ft közötti összeget költenének havonta a lovaglásra. A válaszadók 11,1%-a lovaglásra 40.000 Ft-nál többet áldozna.

Következtetés

1. Az első hipotézisünk összességében az egészségmagatartásra irányuló kérdéseket foglalta magában. Ezek alapján elmondhatjuk, hogy sportaktivitásukat tekintve a válaszadók többsége nem elégedett, ennek ellenére az egészségi állapotukat többségében jónak ítélik. Ezzel párhuzamosan a városban élők valamivel jobbnak ítélik egészségi állapotukat, mint a falun élők, tehát az első hipotézisünk nem igazolódott be.
2. Érdekes módon a második hipotézisünk sem igazolódott be, hiszen a falun és tanyán élő fiatalok kisebb arányban igényelnék a lovaglást tanórai keretek között, mint a városban élő társaik. Ennek egyik lehetséges oka, hogy a falun, illetve tanyán élőknek, szemben a városban lakó társaikkal, nem hatna az újdonság erejével a lovaglás kipróbálása.
3. Harmadik hipotézisünk beigazolódott, a filmekben látottak, - ahola lovakkal való kapcsolat elsősorban a férfiakra jellemző -, illetve a lóhasználat történelmi múltjának – ahol is leginkább hadászati célokból kifolyólag szintén a férfiak használták csak a lovakat - ellenére is. Mindezek ellenére, vizsgálatunkban egyértelmű válaszokat kaptunk arra vonatkozólag, miszerint manapság a lovassportok jóval népszerűbbek a lányok körében.
4. Negyedik hipotézisünkre, miszerint az anyagi költségek gátat szabhatnak az iskolai kereteken belüli lovagoltatásnak, nem kaptunk egyértelmű választ, hiszen tudjuk, hogy a lovaglás egy költséges sportág, de a megkérdezettek több mint fele heti 5-6 alkalommal is kimenne lovagolni, ha ez ingyenes lenne. Ebből arra következtethetünk, hogy az anyagi költségek nagyban befolyásolhatják a lovaglás népszerűségét. Ennek elkerülése érdekében indult egy országos pályázati lehetőség, amely jelen pillanatban éppen anyagi okokból kifolyólag szünetel.
5. Az ötödik hipotézisünk a kutatási eredmények alapján szintén beigazolódott, hiszen a megkérdezett fiatalok több mint fele igényelné a lovaglás bevezetését a mindennapos testnevelés órák keretei közé is. Véleményem szerint a heti 5 testnevelés óra bevezetése miatt az órák helyigénye annyira megnövekedett, hogy egyéb, vagy alternatív lehetőségekre van, illetve lesz szükség. Ennek egyik lehetősége a lovaglás. Azért találom ezt hasznosnak, mert a gyermekek így a szabad levegőn vannak, illetve a mindennapi élettől eltérő impulzusokat is kaphatnak.

Összefoglalás

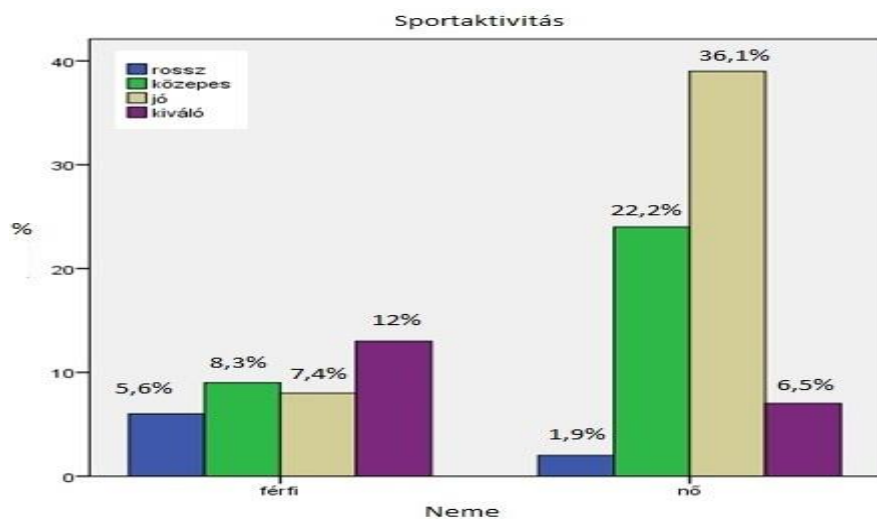
Összességében megállapítható, hogy a lovaglásnak helye lenne a gyermekek mindennapi életében. Állítom ezt azért, mert hazánkban egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetűek, sérültek, fogyatékkal élő gyermekek integrálására a társadalomba, akik a mai társadalmunkban egyre nagyobb arányban vannak jelen. Ezen gyermekek mozgásfejlődésében, illetve kognitív képességeik előremozdításában is jelentős szerepet játszhat a lovaglás, gyógylovaglás. A mindennapos testnevelés indokoltta teheti a lovaglás bevezetését a tanórai keretek közé, hiszen a testnevelés órák helyigénye jelentősen megnövekedett, ezáltal szükségessé váltak a tornatermi órákon kívül, külső helyszínen tartott foglalkozások is. A lovaglás továbbá szélesebb perspektívák megnyitására biztosítana lehetőséget. Fontos tanúsága a dolgozatomnak, hogy az iskolai lovaglás leginkább a városban élő gyermekek körében lenne népszerű. Ez azzal indokolható, hogy a természetközelség nem szerves része a mindennapi életüknek úgy, mint a falun, tanyán élő társaiknak. A szélesebb perspektívának része, hogy a gyermekek a lovaglás által a természetben, friss levegőn, a szabadban végeznének testmozgást, ami közismerten jótékony hatású, illetve változatosságot nyújtana a tornatermi foglalkozások szürkése után. Felmérésemből kiderült, hogy a lovassportok nagyobb népszerűségnek örvendenek a lányok körében. Indokolható ez a lányok azon alaptulajdonságával, miszerint a másokról való gondoskodás vágya jóval erősebb bennük, mint az azonos életkorú fiúkban. Mivel a nemek arányából is kiderül, hogy a magyarországi fiatal lovasok tekintetében a lányok nagyobb számban és többet lovagolnak, mint a fiúk, ezért a lovaglás közbeni lehetséges balesetek nagyobb arányban történtek lányokkal, mint fiúkkal. Ezzel párhuzamosan elmondható, hogy szintén a nemek arányával magyarázható az, a kutatásommal alátámasztott tény is, hogy a fiúk jelentősebb része fél a lehetségesen bekövetkező balesetektől lovaglás közben, mint a lányok. Ambivalens jelenségeként megfigyelhető, hogy a megkérdezettek jelentős többsége saját bevallása szerint sportolónak tartja magát, míg csak nagyon kis hányaduk vett részt sportorvosi vizsgálaton. Ennek következtében a gyermekek egészségi állapotára vonatkozóan nem lehet ellenőrizhető módon pontos információhoz jutni. Érdekesség, hogy a városiak sportaktivitása nagyobb, mint a falun élőké. Magyarázható ez azzal is, hogy a városiaknak jóval több lehetőségük van a sportolásra (edzőtermek, uszodák, lakótelepi sportpályák, sportkörök stb.) Ugyanakkor a falun, tanyán élő, de a városban iskolába járó gyermekeknek is ugyanúgy megvan a lehetőségük ezek igénybevételére, mint a városban lakó társaiknak.

Irodalomjegyzék:

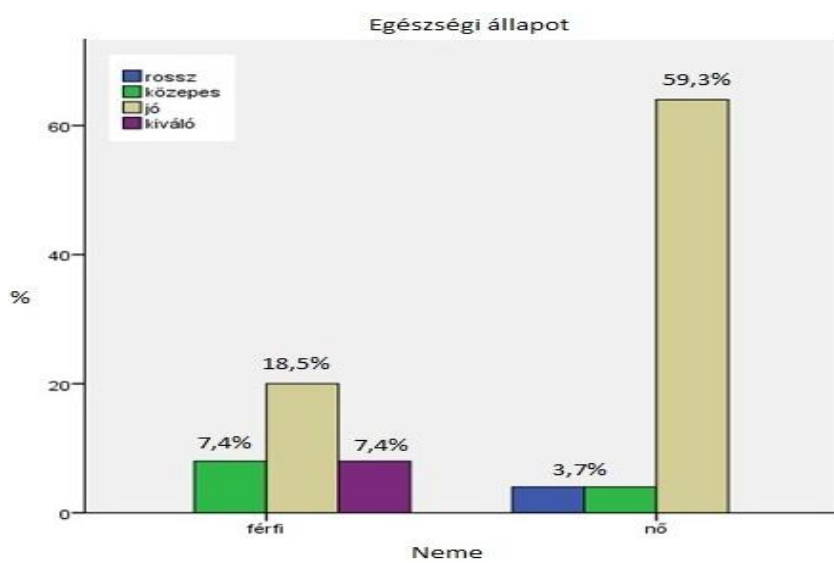
1. Dr. Ócsag I., Dr. Csete Á. (1990.): A legfiatalabbak lovas tömegsportjának kialakítása. Dr. Fésűs László felelős kiadó, Herceghalom, ISBN: 963 8005 08 4
2. Magyar I., Győrffy- Villám A. (1988.): Iskolalovaglás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, ISBN: 963 232 498 6
3. Moira C. H., LisClegg (2007.): Lovaglás. M-ÉRTÉK Kiadó Kft, Budapest, ISBN: 978 963 9693 25 8
4. Dr. Hecker W. (1997.): Edzéselmélet. Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN: 963 7362 89 4
5. Vér I. (2004.): A lovasgazda. LAPU Bt. Lap-és Könyvkiadó, Győr, ISBN: 963 86209 4 3
6. Clarissa L. Busch (2009.): Ló és lovas összhangja: A segítségék. Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-286-553-9
7. Ernst J., Fehér D. (1998.): Sérülések és balesetek megelőzése a lovak körül. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest, ISBN: 963 356 2511

Nyilatkozat a pályázó egyéni hozzájárulásáról a pályaműben leírt eredményekhez

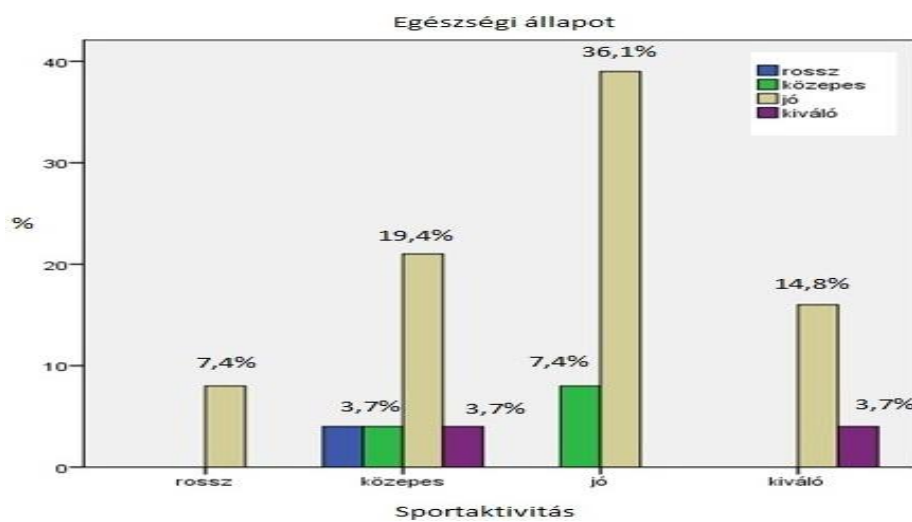
Alulírott, Dinya Eszter tulajdonosa az összes vizsgált eredménynek.



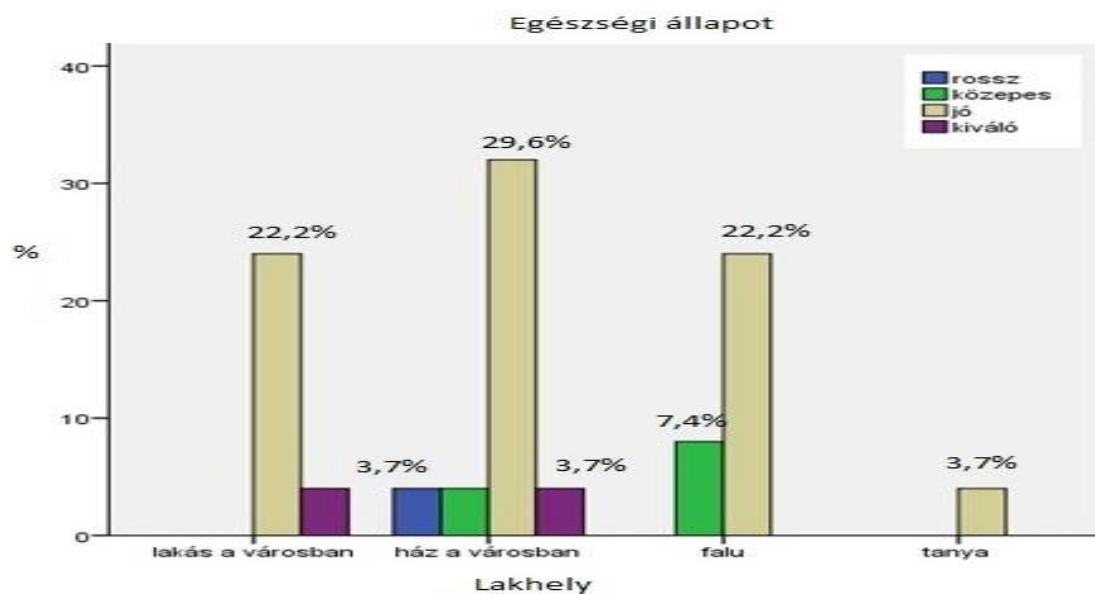
1. ábra



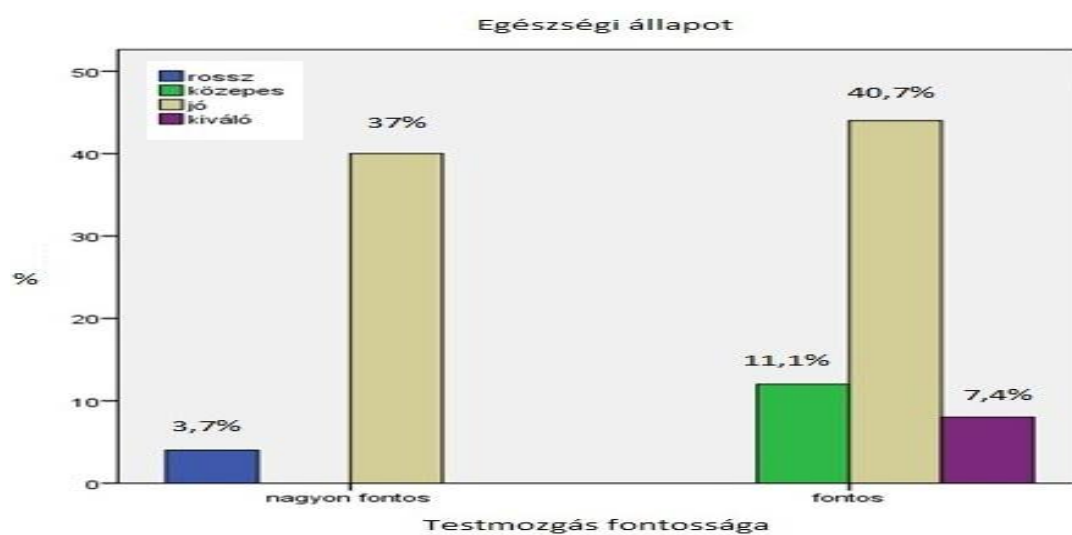
2. ábra



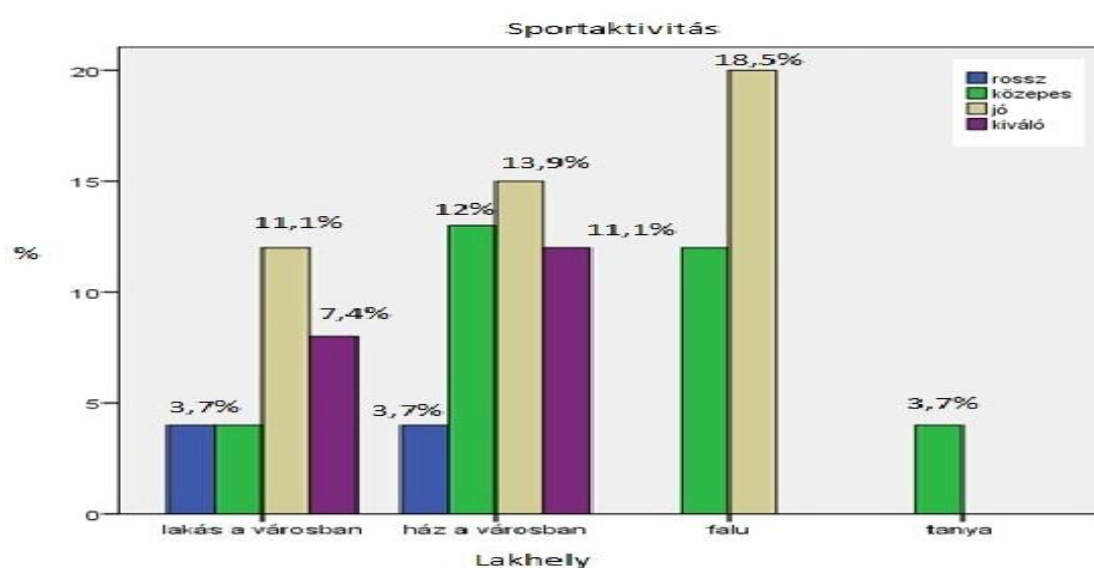
3. ábra



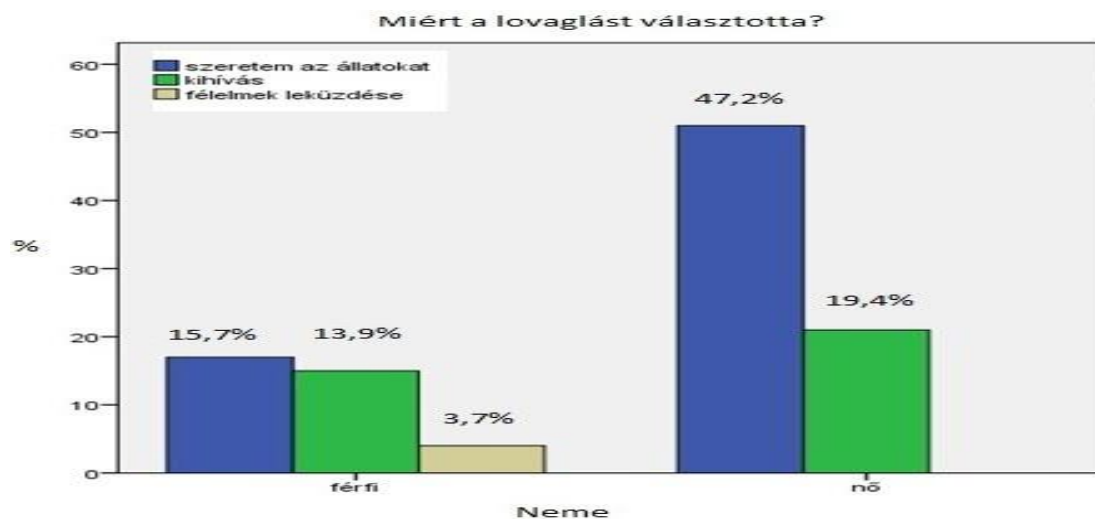
4. ábra



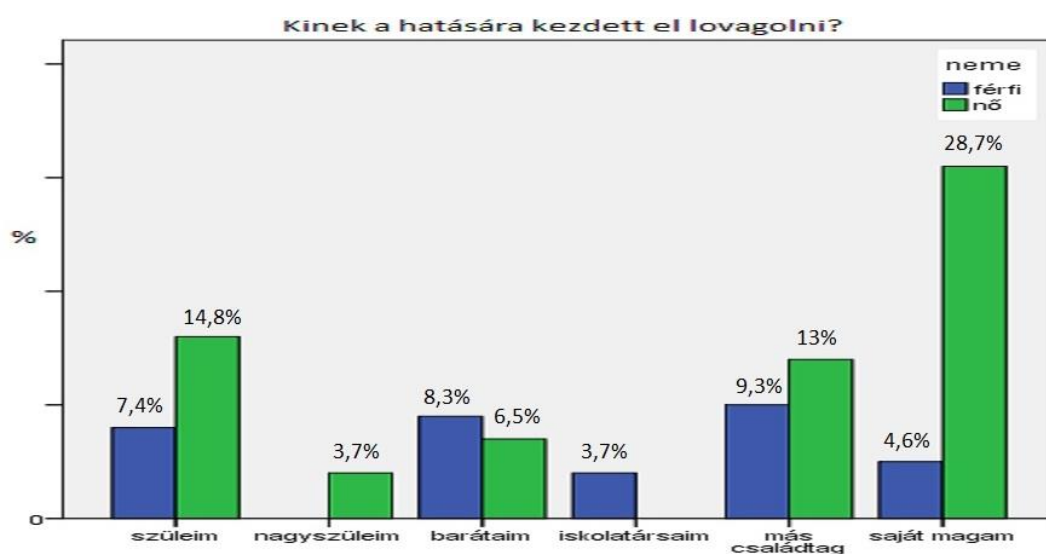
5. ábra



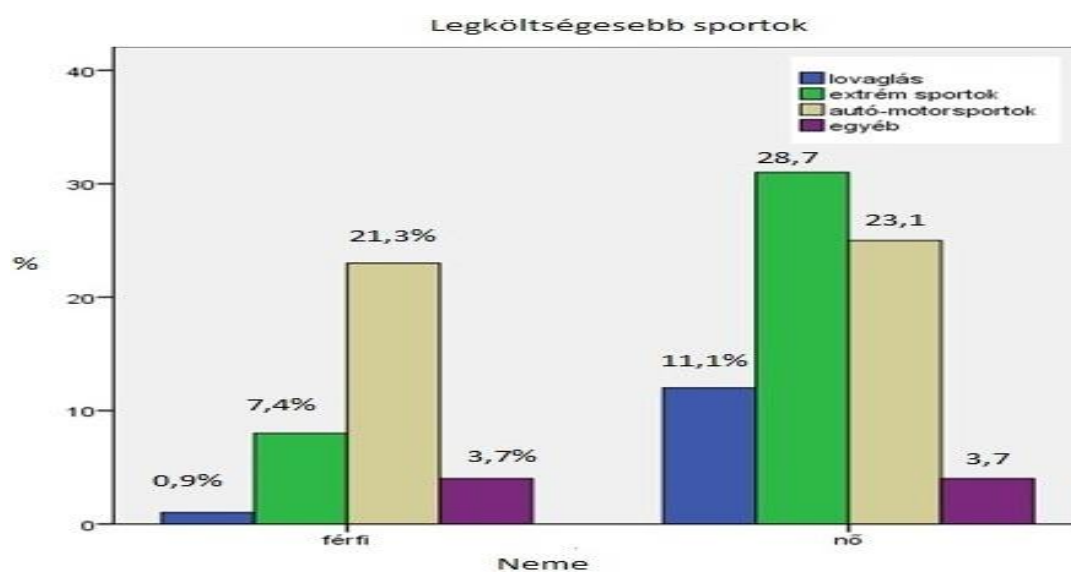
6. ábra



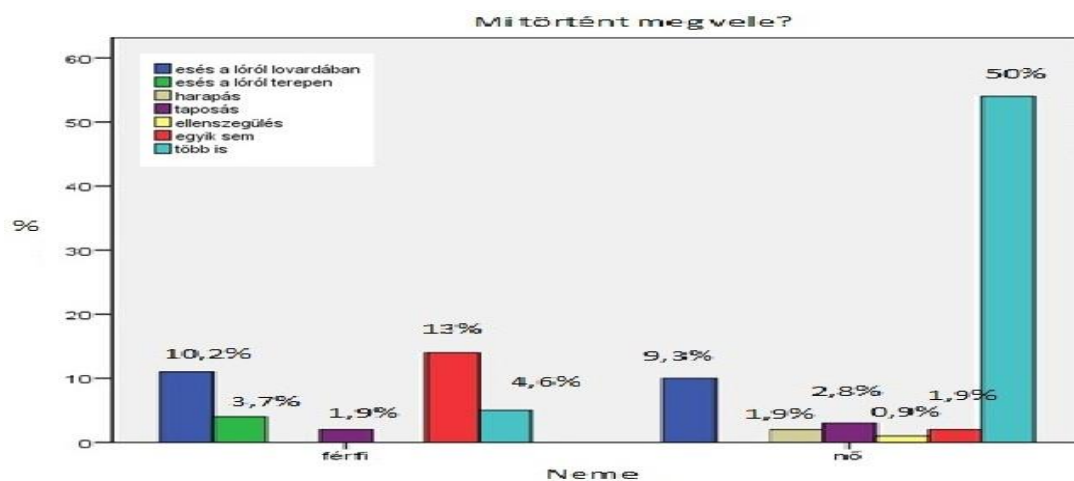
7. ábra



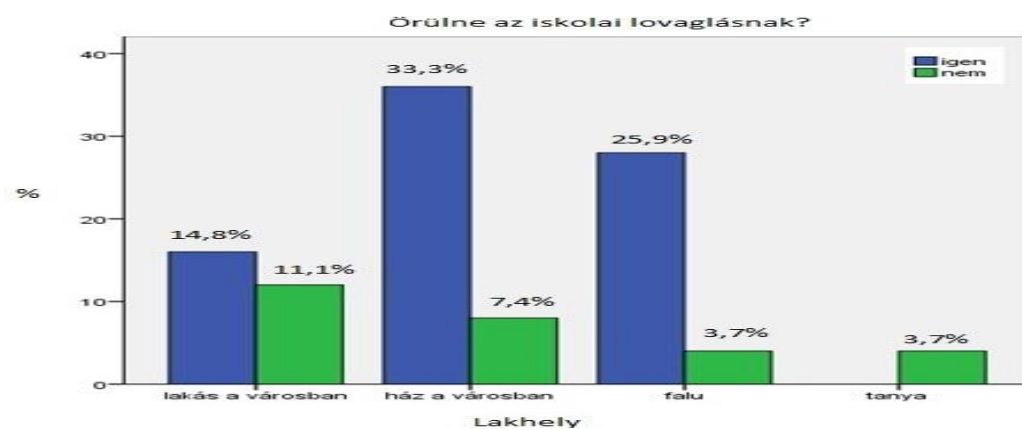
8. ábra



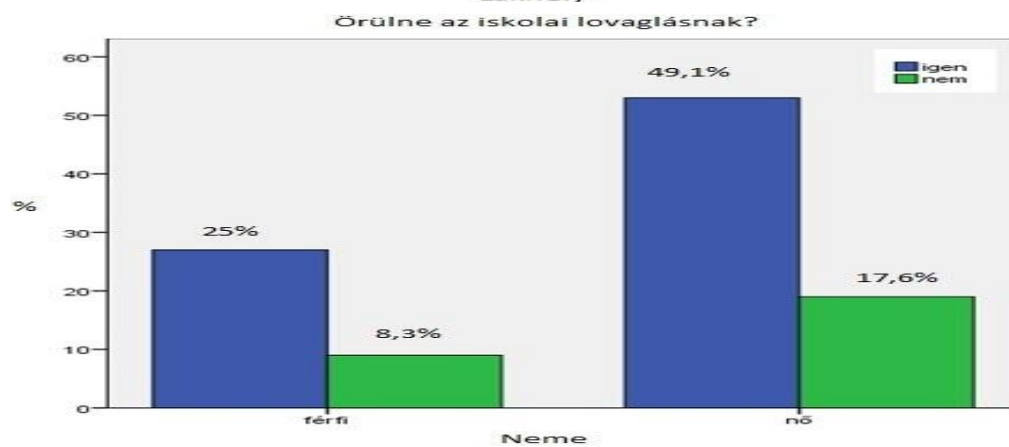
9. ábra



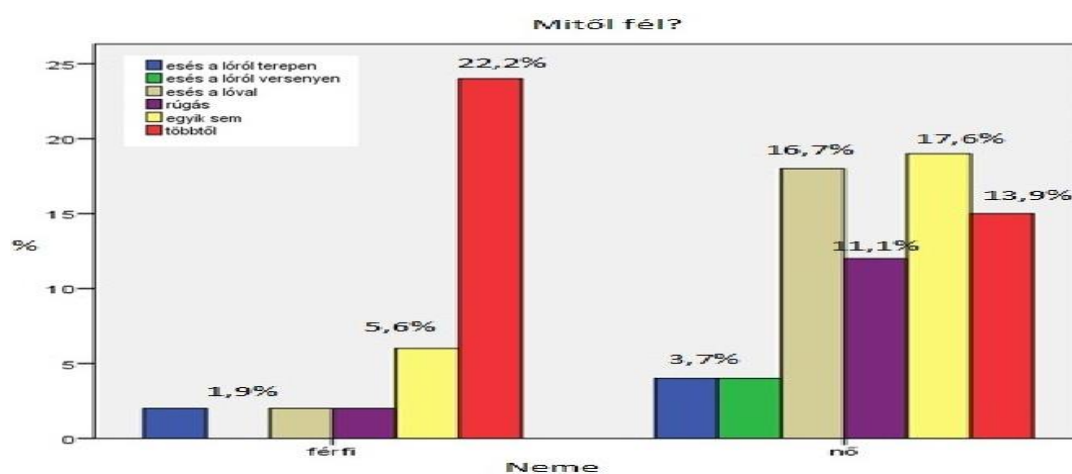
10. ábra



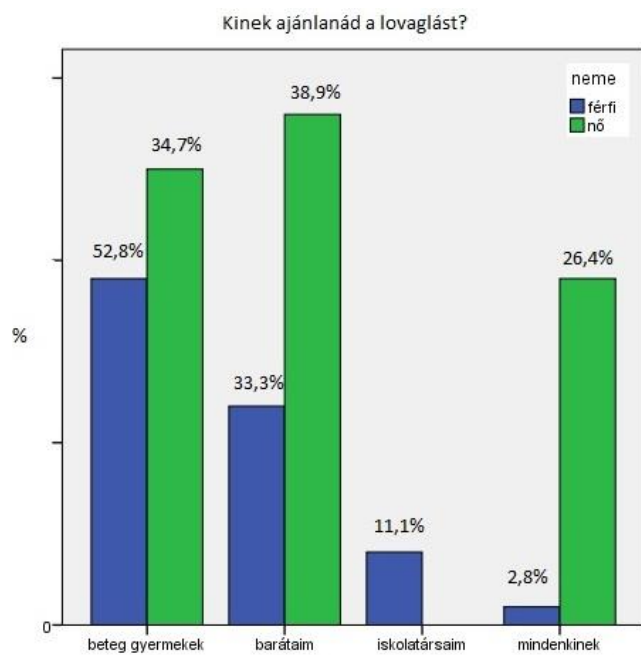
11. ábra



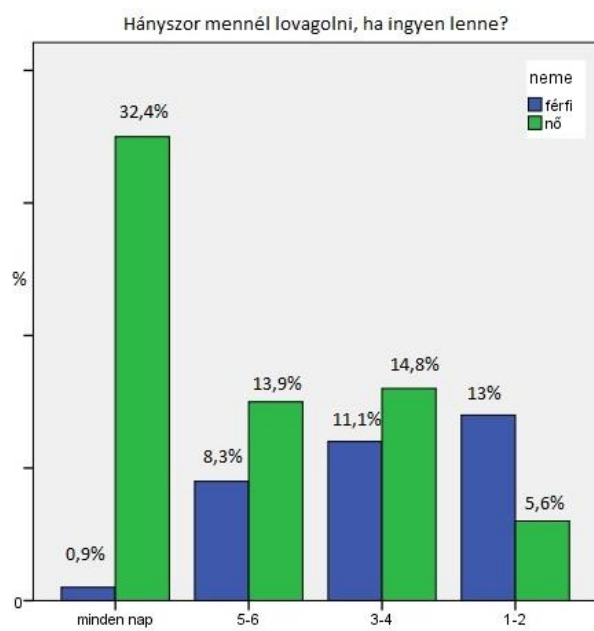
12. ábra



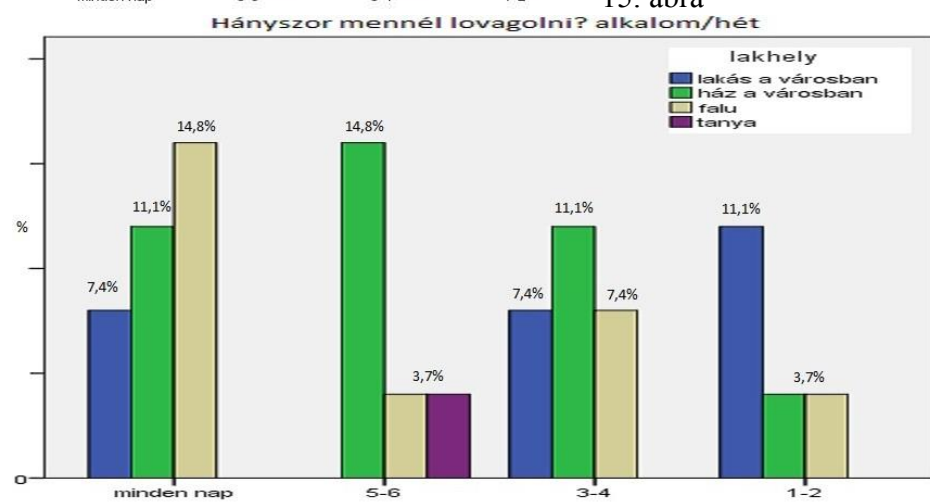
13. ábra



14. ábra



15. ábra



16. ábra